

REZULTATI BIOLOŠKEGA PRESKUŠANJA FUNGICIDA POLYVERSUM ZA ZATIRANJE FUZARIOZ KLASA V EKOLOŠKI PRIDELAVI PŠENICE, LETO 2020

Uvod

V ekološki pridelavi žit je raba fungicidov zelo omejena. Sredstev za zmanjševanje okužb klasov s fuzarijskimi glivami, ki lahko v ugodnih razmerah za razvoj bolezni povzročijo onesnaženje zrnja z mikotoksini, za ekološko pridelavo do nedavnega ni bilo. Sedaj je za ta namen registriran fungicid na osnovi glive *Pythium oligandrum* M1 (pripravek Polyversum), vendar podatkov o njegovi učinkovitosti v naših pridelovalnih razmerah nimamo. V poskusu smo želeli ugotoviti učinkovitost pripravka Polyversum v ekološki pridelavi pšenice pri nas.

Metode dela

Zasnovali smo poljski poskus pri pridelovalcu ekoloških žit iz okolice Brežic. Poskus je potekal na sorti pšenice Aurelius. Fungicid je bil uporabljen v dveh terminih v spomladanskem obdobju, jesensko tretiranje ni bilo izvedeno. Fungicid je bil uporabljen na polovici njive v površini 2500 m², druga polovica ni bila škropljena. Škropljenje je bilo izvedeno s traktorsko škroplilnico, v skladu z navodili proizvajalca sredstva (odmerek 25 g/2500 m² ob porabi vode 100 l). Škropljenji sta bili opravljeni v sledečih terminih:

- prvo je bilo izvedeno 17. aprila 2020, v razvojni fazi dveh kolenc (BBCH 32)
- drugo pa 18. maja 2020, na začetku cvetenja (BBCH 61)

V poskusu smo ocenjevali okuženost klasov s fuzarijskimi glivami, na škropljenem in neškropljenem delu njive. Prva ocena je bila izvedena na polju. Za drugo oceno smo ločeno na škropljenem in na neškropljenem delu njive pobrali 10 krat po 50 klasov in jih prenesli v laboratorij, kjer smo natančno pregledali vsak klas posebej na navzočnost fuzarijskih okužb. Na klasih z opaženimi znamenji smo ocenili še stopnjo okuženosti (v %), izračunali incidenco bolezni (%) in indeks okuženosti (%).

Ob žetvi je bil s škropljenega in neškropljenega dela njive odvzet po en vzorec pšenice, na katerem so bili določeni parametri pridelka.

Rezultati

➤ Okuženost s fuzariozami klasov

Prvo oceno posevka smo opravili 23.6. 2020, v fazi zgodnje voščene zrelosti pšenice (BBCH 83). Tako na škropljenem kot na neškropljenem delu njive znamenj okužbe klasov s fuzariozami ni bilo opaznih.

Za **drugo oceno** smo dne 1.7.2020 pobrali klase in jih pregledali v laboratoriju.

- Neškropljen del njive: od 500 pregledanih klasov smo znake fuzarijskih okužb opazili na 10 klasih. Povprečna okuženost teh klasov je bila 28,8 %.

Incidenca okuženosti je torej 2 %, indeks okuženosti pa znaša 0,72 %.

- Škropljen del njive: od 500 pregledanih klasov je imel znake okužb s fuzariozami samo 1 klas, njegova okuženost je bila 25 %.

Incidenca okuženosti je 0,2 %, indeks okuženosti pa znaša 0,05 %.

Primerjava obeh indeksov okuženosti klasov kaže, da je na škropljenem delu njive ta 14,4 krat nižji v primerjavi z neškropljeno kontrolo, vendar je potrebno ob tem upoštevati, da je bila to leto stopnja okuženosti posevka s fuzariozami klasov nizka.

Omeniti je potrebno tudi dejstvo, da je bil fungicid uporabljen samo dvakrat, jesensko tretiranje, kot ga priporoča proizvajalec, ni bilo izvedeno. Zato bomo poskus ponovili v letošnji sezoni.

➤ Parametri pridelka

Na odvzetih vzorcih zrnja pšenice s škropljenega in neškropljenega dela njive so bili izmerjeni sledeči parametri: vlažnost zrnja, hektolitrska in absolutna masa, delež surovih beljakovin, število padanja in sedimentacijska vrednost (preglednica 1). Med parametri z obeh vzorcev ni opaznih večjih razlik.

Preglednica 1: Parametri pridelka pšenice s poskusa s fungicidom Polyversum

	Vlaga %	Hektolitrska masa kg	Absolutna masa g	Surove beljakovine %	Število padanja s	Sedimentacijska Vrednost ml
Neškropljeno	12,78	79,5	43	10,2	314	33
Škropljeno	13,34	79,6	43	10,0	326	31

Besedilo:

Meta Urbančič Zemljič, januar 2021